

[Evald Kristensen.]

i dag søger hjælp ved kiropraktorer, selv om de ikke er anerkendt af sundhedsstyrelsen, men af et råd, nedsat af kiropraktorerne selv, et fagligt råd.

Det er jo ikke første gang, vi har kiropraktorbehandlingen til debat her i tinget. I 1963 blev der af den daværende indenrigsminister, Lars Peter Jensen, nedsat et udvalg, som kulegravede kiropraktorproblemet: uddannelse, betingelser for at give offentligt støtte gennem anerkendte sygekasser, autorisationsordninger for personer med uddannelse i kiropraktisk behandling.

Udvalget afgav sin betænkning, nr. 560, i 1970, men allerede før betænkningen blev afsluttet, havde den daværende socialminister, Nathalie Lind, efter pres vel fra De samvirkende Centralforeninger af Sygekasser i Danmark givet tilladelse til, at der måtte gives hjælp til kiropraktorbehandling, men kun under forudsætning af, at behandlingen blev ydet efter lægehenvi- sning, og kun af kiropraktorer, der var godkendt af Dansk Kiropraktorråd.

Det blev ingen hjælp. Hvor lægerne før havde anvist patienterne til behandling ved kiropraktor, blev henvisningen nu næsten helt stoppet, og jeg har en stærk mistanke om, at en af landets stærkeste fagforeninger, Lægeforeningen, fuldstændig boykottede denne henvisning. Jeg forstår godt sygekassernes harme mod lægernes afvisning. Det var dem, der talte medlemmernes sag sammen med Landsforeningen til Kiropraktikkens Fremme, og gav udtryk for harme over, at lægerne satte sig ud over det ønske, der var om kiropraktorhjælp, og den håndsrækning, som den daværende socialminister ville give patienterne.

Med lovforslaget, som vi nu har til behandling, bliver der altså ved ændring af formuleringen af § 9 i sygesikringsloven åbnet mulighed for at yde tilskud til kiropraktorbehandling ved kiropraktorer, der er godkendt af Dansk Kiropraktorråd, selv om der ikke foreligger henvisning fra en læge.

I bemærkningerne til § 1 står der bl. a., at det er hensigten, at det offentlige tilskud i en forsøgsperiode begrænses til maksimalt 4 behandlinger pr. patient inden for en 12 måneders periode. Her vil jeg gerne spørge socialministeren, om røntgenundersøgelse

skal være med i de 4 behandlinger, eller om der yderligere kan ydes tilskud til røntgenfotografering.

Og jeg har et spørgsmål mere til ministeren. Jeg vil gerne høre ministerens fortolkning af etableringsretten inden for EF-området. Kan borgere fra andre EF-lande frit etablere sig med klinik o. lign. her i landet, altså nedsætte sig som kiropraktorer, uden at der sker en begrænsning?

I udvalgets betænkning side 94 står der i bilag II, E, om undersøgelsen af danske kiropraktoreres praksisforhold i 1965, at der dengang var 50 anerkendte kiropraktorer her i landet, som i alt til nye og tidligere patienter på et år havde ydet 217.356 behandlinger. I gennemsnit bliver det 4.625 behandlinger pr. kiropraktor. Overfører vi disse tal til i dag, hvor der er godt og vel 80 kiropraktorer her i landet, får vi årligt 370.000 behandlinger.

I bemærkningerne til lovforslaget er udgifterne for det offentlige anslået til 10 mill. kr. årligt, hvoraf statens andel er 4 mill. kr. Selv om vi er midt i en sparetid, tror jeg, det er fornuftig udvikling, vi med lovforslaget her sætter i gang. En hurtigere behandling vil spare mange tabte arbejdsdage og dyre behandlinger på forskellige klinikker og også dyre hospitalssenge. Jeg tror, her virkelig er millioner at spare. Mange arbejdsgivere vil anbefale eller har allerede anbefalet deres medarbejdere at søge kiropraktorbehandling, og flere er gået med til at yde tilskud til behandlingen; det samme gælder en lang række fagforeninger og deres hjælpe-kasser. Derfor havde jeg gerne set, at forslaget havde kunnet træde i kraft 1. april 1973 sammen med den nye sygesikringsordning, men jeg er klar over, at der skal en indkøring til, at der skal en forhandling til, ikke mindst med hensyn til overenskomsten mellem kiropraktorerne og sygesikringen.

Jeg vil slutte disse bemærkninger med på min gruppes vegne at anbefale lovforslaget til en velvillig behandling. Socialdemokratiet og ministeren har her skåret igennem den strid, der har været om kiropraktikken. Derfor skal der også her i dag lyde en tak til socialministeren for det initiativ, der her er taget.

Lis Møller: På min gruppes vegne kan jeg tilslutte mig ministerens forslag.